

750.

Na osnovu člana 13 stav 3 Zakona o zaštiti i zdravlju na radu\* ("Službeni list CG", broj 34/14), Ministarstvo rada i socijalnog staranja donijelo je

## PRAVILNIK

# O MJERAMA ZAŠTITE I ZDRAVLJA NA RADU OD RIZIKA IZLOŽENOSTI BUCI\*

("Službeni list Crne Gore", br. 037/16 od 16.06.2016)

### Član 1

Ovim pravilnikom propisuju se mjere zaštite i zdravlja na radu koje poslodavac treba da obezbijedi radi otklanjanja ili smanjenja rizika od nastanka povreda na radu, profesionalnih bolesti i bolesti u vezi sa radom pri izloženosti zaposlenog buci.

### Član 2

Nivo buke definisan je jednačinom  $L = 20.1 \text{ g (p/po)} = 10.1 \text{ g (w/wo)}$ , gdje su:

- p - pritisak zvučnog talasanja na mjestu sa nivoom L;
- po = 20 uPa;
- w - intenzitet zvučnog talasanja na mjestu sa nivoom L; i
- wo = 10-12 W/m<sup>2</sup>.

Nivo buke iz stava 1 ovog člana izražava se jedinicom dB (decibel) ili, pri ispitivanju pomoću uključenog frekvencijskog filtra A, jedinicom dB (A) (decibel A).

### Član 3

Izloženost u smislu ovog pravilnika je vrijeme u kojem zvuk djeluje na zaposlenog u toku radnog dana ili nedjelje.

### Član 4

Fizički parametri koji se koriste u postupku procjene rizika usljed izlaganja buci su:

- vršna vrijednost zvučnog pritiska ( $p_{\text{peak}}$ ): maksimalna vrijednost C - frekvencijski ponderisanog trenutnog zvučnog pritiska;
- dnevni nivo izloženosti ( $L_{\text{EKS}}$ , 8h) (dB(A) u odnosu na referentni pritisak 20  $\mu\text{Pa}$ ): vremensko ponderisani prosjek nivoa izloženosti buci tokom osmočasovnog radnog vremena, kao što je definisano u Napomeni 2 tačke 3.6. standarda ISO 1999 i obuhvata svu buku prisutnu na radu, uključujući i impulsnu buku;
- nedjeljni nivo izloženosti ( $L_{\text{EKS}}$ , 8h) vremensko ponderisani prosjek dnevne izloženosti buci tokom osmočasovnog radnog vremena u petodnevnoj radnoj nedjelji, kao što je definisano u Napomeni 2 tačke 3.6. standarda ISO 1999. i ISO 9612: Akustika - Smjernice za mjerenje i utvrđivanje izloženosti buci u radnoj okolini.

### Član 5

Granične i akcione vrijednosti izloženosti tokom osmočasovnog radnog vremena i vršne vrijednosti zvučnih pritisaka su:

- granične vrijednosti izloženosti: odvojeno za  $L_{\text{EKS}}$ , 8h = 87 dB(A) i  $p_{\text{peak}} = 200 \text{ Pa}$  (140 dB(C) u odnosu na referentni pritisak od 20  $\mu\text{Pa}$ );
- gornje akcione vrijednosti izloženosti: odvojeno za  $L_{\text{EKS}}$ , 8h = 85 dB(A) i  $p_{\text{peak}} = 140 \text{ Pa}$  (137 dB(C) u odnosu na referentni pritisak od 20  $\mu\text{Pa}$ );
- donje akcione vrijednosti izloženosti: odvojeno za  $L_{\text{EKS}}$ , 8h = 80 dB(A) i  $p_{\text{peak}} = 112 \text{ Pa}$  (135 dB (C) u odnosu na referentni pritisak od 20  $\mu\text{Pa}$ ).

### Član 6

Prilikom utvrđivanja efektivne izloženosti zaposlenog buci, u odnosu na graničnu vrijednost izloženosti buci, uzima se u obzir smanjenje izloženosti usljed korišćenja sredstava i opreme lične zaštite na radu za zaštitu sluha.

## Član 7

Na radnim mjestima na kojima se obavljaju poslovi pri kojima dnevna izloženost buci značajno varira u toku radnog vremena, nedjeljna izloženost buci ne smije da prekorači vrijednost od 87 dB(A) i pri tome treba da budu preduzete odgovarajuće mjere zaštite i zdravlja na radu u skladu sa poslovima koji se obavljaju.

## Član 8

Rad je ometan bukom ako su pri radovima karakterističnim za radno mjesto prekoračeni maksimalno dozvoljeni ekvivalentni nivoi buke za neometan rad kod pojedinih vrsta poslova, koji čine sastavni dio ovog pravilnika (Prilog 1).

Zahtjeve za neometan rad treba imati u vidu prilikom planiranja proizvodnog ili radnog procesa, tako da dopušteno vrijeme izlaganja buci u odnosu na nivoe buke ne prelazi nivoe buke koje čini sastavni dio ovog pravilnika (Prilog 2).

## Član 9

Poslodavac treba da, poštujući tehnički napredak i moguće mjere za otklanjanje rizika, uzimajući u obzir opšta načela obezbjeđivanja mjera zaštite i zdravlja na radu, rizike od izloženosti buci otklanja na izvoru ili smanji na najmanji mogući nivo.

Kada su prekoračene jedna od dvije ili obje akcione vrijednosti izloženosti iz člana 5 stav 1 al. 2 i 3 ovog pravilnika, poslodavac treba da odmah donese i sprovede plan tehničkih i/ili organizacionih mjera za smanjenje izloženosti buci.

## Član 10

Danom stupanja na snagu ovog pravilnika prestaje primjena Pravilnika o merama i normativima zaštite na radu od buke u radnim prostorijama ("Službeni list SFRJ", broj 21/92).

## Član 11

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

**Broj: 170-15/16-6**

**Podgorica, 26. maja 2016. godine**

**Ministar,**

**Boris Marić, s.r.**

\* U ovaj pravilnik prenesena je Direktiva Evropskog parlamenta i Savjeta 2003/10/EZ od 6. februara 2003. godine o minimalnim zahtjevima za zaštitu i zdravlje radnika od rizika izlaganja fizičkim agensima (buka).

## Prilog 1

### MAKSIMALNO DOZVOLJEN EKVIVALENTAN NIVO BUKE ZA NEOMETAN RAD KOD POJEDINIH VRSTA POSLOVA

R. br.	Opis posla	Maksimalno dozvoljeni ekvivalentni nivoi buke $L_{A,eq}$ u dB(A)	
		(a)*	(b)*
1	Najzahtjevniji umni rad, vrlo velika usredsređenost, rad vezan za veliku odgovornost, najsloženiji poslovi upravljanja i rukovođenja	45	40
2	Pretežno umni rad koji zahtijeva usredsređenost, kreativno razmišljanje, dugoročne odluke, istraživanje, projektovanje, komuniciranje sa grupom ljudi	50	40

3	Zahtjevniji kancelarijski poslovi, doktorske ordinacije, dvorane za sastanke, školska nastava, neposredno govornu i/ili telefonsku komunikaciju	55	45
4	Manje zahtjevni kancelarijski poslovi, pretežno rutinski umni rad koji zahtijeva usredsređenost ili neposrednu govornu i/ili telefonsku komunikaciju, telefonske centrale	60	50
5	Manje zahtjevni i uglavnom mehanizovani kancelarijski poslovi, prodaja, vrlo zahtjevno upravljanje sistemima, fizički rad koji zahtijeva veliku pažnju i usredsređenost, zahtjevni poslovi montaže	65	55
6	Pretežno mehanizovani kancelarijski poslovi, zahtjevno upravljanje sistemima, upravljačke kabine, fizički rad koji zahtijeva stalnu usredsređenost, rad koji zahtijeva nadzor sluhom, rad koji se obavlja na osnovu zvučnih signala	70	60
7	Manje zahtjevni fizički poslovi koji zahtijevaju usredsređenost i oprez, manje zahtjevno upravljanje sistemima	75	65
8	Pretežno rutinski fizički rad koji zahtijeva praćenje okoline slušanjem	80	65
9	Fizički rad bez zahtjeva za umnim naprežanjem i praćenje okoline slušanjem	85	70

(a)\* nivo buke na radnom mjestu koja potiče od proizvodnih izvora u blizini radnog mjesta

(b)\* nivo buke na radnom mjestu koja potiče od neproizvodnih izvora (ventilacija, klimatizacija, saobraćajna buka i sl.).

## Prilog 2

### DOPUŠTENI VRIJEME IZLAGANJA BUCI U ODNOSU NA NIVO BUKE

Dnevno izlaganje u časovima	Nivo buke u dB
8	87
6	85
4	90
3	92
2	95
1.5	97
1	100
0.5	105
0.25	110
0.125	115